

© TWAN WIERMANS

FORMULES VAN DECEMBER BLIJVEN ACTUEEL!

Herformuleren is deze maand niet echt noodzakelijk. De recente prijsschommelingen van de afgelopen maanden hebben de kostprijs van de rantsoenen voor vleesvarkens en zeugen doen stijgen, maar de impact van deze prijsschommelingen had bijna geen effect op de samenstelling van de diverse varkensvoerders. – *Dirk Fremaut, Universiteit Gent*

Sinds de berekeningen van december laatstleden (zie *Management&Techniek* 22 van 20 december 2013) zijn de meeste granen niet in prijs gestegen, terwijl de graanbijproducten lichtjes in prijs zijn toegenomen. De meeste eiwitrijke voedermiddelen werden aanzienlijk duurder. Algemeen namen de rantsoenen voor vleesvarkens en zeugen 1,20 tot 2,40% in prijs toe in vergelijking met de prijsberekening van december 2013. De prijsschommeling van de meeste granen was vrij beperkt. Tarwe werd iets goedkoper (-2,30%) terwijl maïs iets duurder werd (+0,50%). De prijs van voedergerst was exact dezelfde als in december 2013. De graanbijproducten werden de afgelopen maanden echter iets duurder. Kortmeel en tarweglutenmeel werden respectievelijk ongeveer 2% en 7% duurder. Bietenpulp als celstofrijke voedermiddel werd ongeveer 0,8% duurder terwijl luzernepellets 2,4% goedkoper werden. Alle eiwitrijke voedermiddelen zijn duurder geworden. Sojaschroot is ongeveer 10% duurder dan in december, terwijl erwten en koolzaad-schroot respectievelijk 11,7% en 17,9% meer kosten dan 3 maanden geleden. Naar analogie met de berekeningen van december laatstleden is maïs nog steeds relatief goedkoop, waardoor het aantrekkelijk blijft voor de meeste varkensvoerders.

De schommelingen op de grondstoffenmarkt hadden deze maand enkel een impact op de veevoederprijzen, maar maken

het herformuleren van de diverse rantsoenen niet echt noodzakelijk. Het herformuleren van de diverse samengestelde rantsoenen zorgt ervoor dat de prijzen voor de verschillende rantsoenen slechts een zeer kleine impact hebben op de totale kostprijs van de diverse voeders. Ook het aandeel van de diverse grondstoffen in de formules blijft bijna ongewijzigd. Gemiddeld werden de mengvoerders voor vleesvarkens ongeveer 1,2 tot 2,2% duurder in vergelijking met december 2013. De voedermiddelenkost voor de productie van het lactomeel en het drachtmeel steeg met ongeveer 1,9 tot 2,4% in vergelijking met december.

De berekeningen in dit artikel zijn gebaseerd op de prijsnoteringen van 10 maart 2014. Vergeleken met de optimalisatie in december werd bij alle rantsoenen terug een kleine prijsstijging vastgesteld.

Vleesvarkensvoeder fase 1

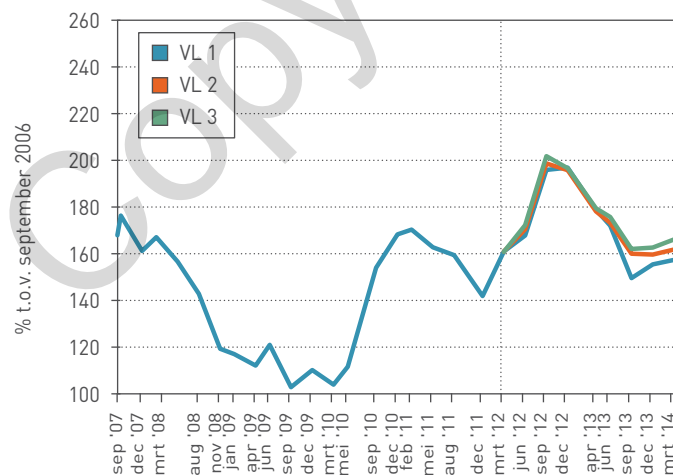
Fase 1 (tabel 1 en figuur 1, VL1) staat voor een vleesvarkensvoeder, voor het gewichtstraject van 20 tot 45 kg. De zelfmenger stelt dit rantsoen volledig zelf samen en de gepubliceerde kostprijs heeft enkel betrekking op de voedermiddelenkost van het rantsoen. Als een zelfmenger de samenstelling van zijn veevoeder niet wijzigt, dan bedraagt de voedermiddelenkostprijs 282,96 euro/ton in vergelijking met 274,20 euro/ton in

december. Dit betekent dat de kostprijs van deze formule met ongeveer 8,76 euro/ton, of ongeveer 3,20%, is toegenomen. Heroptimaliseren van de formule resulteert in een kleine vermindering van de productiekosten. De geoptimaliseerde prijs bedraagt 280,13 euro/ton, met andere woorden een verschil van 2,83 euro of 1,00%, zodat de uiteindelijke kostprijs van het rantsoen 5,93 euro per ton duurder is dan in december. De samenstelling van dit voeder, weergegeven in tabel 1, is volledig gelijk aan de samenstelling van het VL1-voeder in december. Het aandeel maïs in deze formule blijft zeer hoog, namelijk 37,72%. Het tarwe- en gerstaandeel blijft op 10% en 15%, beide de minimale eis. Tarweglutenfeed blijft eveneens maximaal (8%) opgenomen. De eiwitvoorziening in deze formule is afkomstig van sojaschroot (10,92%) en volvette sojabonen (5,00%, minimumeis). Koolzaadschroot blijft maximaal opgenomen,

Herformulieren is deze maand niet noodzakelijk.

Tabel 1 Samenstelling geoptimaliseerde rantsoenen voor vleesvarkens (betreft grondstoffenkostprijs, productiekost is niet inbegrepen)

	VL1	VL2	VL3
Prijs (87% DS) in euro/ton	280,13	261,63	241,26
Samenstelling (aandeel in %)			
Tarwe	10,00	10,00	10,00
Gerst	15,00	25,00	17,37
Sojaschroot Arg 49/3.5	10,92	12,76	4,69
Tarweglutenfeed	8,00	15,00	15,00
Koolzaadschroot	5,00	0,07	6,54
Maniok	0,00	0,00	0,00
Tarwekortmeel	3,08	0,00	0,00
Luzerne	0,00	0,00	0,00
Suikerbietenpulp	1,00	2,00	1,00
Erwten	0,00	2,10	0,00
Maïs	37,72	27,71	40,00
Sojabonen	5,00	0,00	0,00
Kern + aminozuren + olie	4,28	5,36	5,40
Totaal	100,00	100,00	100,00

Figuur 1 Prijsvoluatie voeders voor vleesvarkens sinds september 2006 (= 100%)

terwijl voedererwten niet in de formule opgenomen worden. Wanneer we naar de inkooprijzen kijken, dan blijkt dat de inkooprijzen van erwten 256,40 euro per ton bedraagt. Wanneer de huidige prijs van 305 euro daalt tot 256,40 euro, dan zal 7% erwten worden opgenomen in de formule. De inkooprijzen van sorghum, een graan dat in deze berekeningen als testvoeder-middel beschouwd wordt, bedraagt momenteel 182,50 euro per ton. Bij deze prijs zou er 36,25% sorghum in de VL1-formule worden opgenomen.

Vleesvarkensvoeder fase 2

Fase 2 (tabel 1 en figuur 1, VL2) staat voor een vleesvarkensvoeder, voor het gewichtstraject van 45 tot 75 kg. Indien het rantsoen niet geherformuleerd wordt, dan bedraagt de voeder-middelenkostprijs 261,66 euro/ton in vergelijking met 257,98 euro/ton (+3,68%) in december. Na heroptimalisatie kost de VL2-formule 261,63 euro/ton. Dit is een verschil van 0,03 euro. De samenstelling van dit voeder wordt weergegeven in tabel 1. In het VL2-voeder blijft tarweglutenfeed (15%, maximum). Het aandeel tarwe bedraagt 10% (minimumeis) en het aandeel maïs is 27,71%, een lichte toename in vergelijking met december laatstleden. De eiwitvoorziening in deze formule is afkomstig van sojaschroot (12,76%) en erwten (2,1%). Koolzaadschroot werd slechts in zeer kleine hoeveelheden opgenomen, namelijk 0,07%, terwijl volvette sojabonen geen deel uitmaken van het rantsoen. Het totale eiwitgehalte van de fase 2-formule is iets afgenomen, namelijk 0,02 eenheden en bedraagt momenteel 15,12% (maximum = 16%), terwijl het totale fosforgehalte 0,47% bedraagt (eveneens het maximaal toegelaten gehalte). De inkooprijzen van volvette sojabonen en tarwekortmeel bedraagt respectievelijk 520,31 euro en 135,5 euro per ton. Als de kostprijs van de beide voedermiddelen zou dalen van de huidige marktwaarde van respectievelijk 525 euro en 177 euro per ton naar 520,31 en 135,5 euro per ton, dan zou 0,70% sojabonen en 0,1% tarwekortmeel in de formule worden opgenomen. De inkooprijzen van sorghum (testgrondstof) bedraagt 179,35 euro/ton met een inkomgehalte van 21,4%.

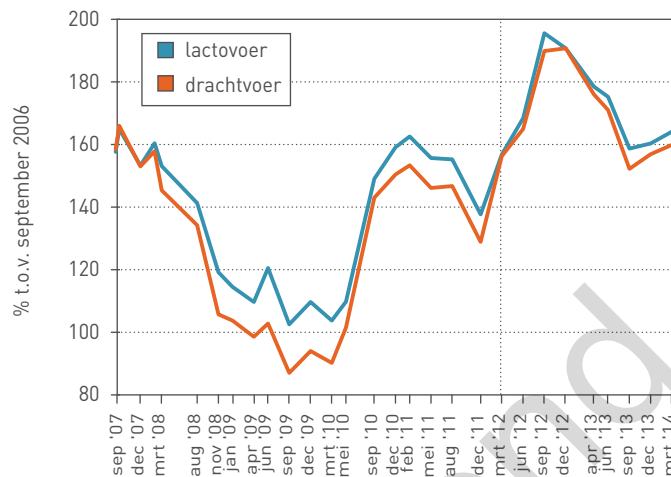
Vleesvarkensvoeder fase 3

Fase 3 (tabel 1 en figuur 1, VL3) staat voor een vleesvarkensvoeder, voor het gewichtstraject van 75 tot 120 kg. Indien het rantsoen niet geherformuleerd wordt, dan bedraagt de voeder-middelenkostprijs 241,26 euro/ton in vergelijking met 238,37 euro/ton (2,89%) in december. Na heroptimalisatie blijft de VL3-formule 241,26 euro/ton kosten. De samenstelling van dit voeder, weergegeven in tabel 1, is volledig dezelfde als de samenstelling van december laatstleden. Maïs blijft zeer interessant en wordt voor (40,00%, maximaal toegelaten) opgenomen. Het aandeel gerst bedraagt 17,35% en het aandeel tarwe bedraagt 10% (minimumeis). Overeenstemmend met het voeder van fase 2 wordt tarweglutenfeed ook hier maximaal opgenomen (15%). Het eiwit in dit rantsoen wordt aangebracht via sojaschroot (4,69%) en koolzaadschroot (6,54%). Voedererwten zijn niet opgenomen in het rantsoen. Het totale eiwitgehalte van de fase 3-formule bedraagt 13,33%, hetzelfde gehalte als in december, terwijl het totale fosforgehalte 0,45% bedraagt. Tegenover de maximale grondstoffenkostprijs van de veevoeders in december 2012 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule 20,2% goedkoper te zijn (figuur 1). De inkooprijzen van erwten bedraagt voor deze formule 265,01 euro/ton (marktwaarde van erwten bedraagt 305 euro/ton), het inkomgehalte is dan 2,93%. Volvette sojabonen hebben bij deze berekening een inkooprijzen van 503,47 euro en een inkomgehalte van 5,24% (marktwaarde 525 euro). Voor luzerne-

pellets bedraagt de inkomprijs 214,37 euro per ton met een inkomgehalte van 1,00%. Voor de testgrondstof sorghum bedraagt de inkomprijs 184,5 euro en is het inkomgehalte 2,28%.

Zeugenvoeders

Tabel 2 geeft de geoptimaliseerde samenstelling van een klassiek dracht- en lactovoeder weer. De grondstoffenkostprijs om de zeugenvoeders samen te stellen, bedraagt momenteel 244,43 euro/ton voor het dracht- en 266,89 euro/ton voor het lactomeel. Indien we ons baseren op de formule van december, dan mogen we stellen dat – na heroptimalisatie – de zeugenvoeders in prijs toenamen. Het gaat om een kostenstijging van ongeveer 4,59 euro/ton voor het drachtvoeder en 6,23 euro/ton voor het lactovoeder. De prijsvoluctie van de zeugenvoeders wordt weergegeven in figuur 2. Het eiwit in het lactomeel wordt vooral gehaald uit erwten (8,56%) en koolzaadschroot (7%) en een vrij groot deel uit volvette sojabonen (11,84%), terwijl voor het drachtmeel geen erwten als eiwitaanbrenger gebruikt worden. Sojaschroot werd niet opgenomen in het lactomeel, noch in het drachtmeel. Maïs blijft zeer aantrekkelijk als energieleverancier en wordt voor 27,50% opgenomen in het lactovoeder en voor 26,62% in het drachtvoeder. De inkomprijs voor tarwe bedraagt voor het drachtmeel 203,60 euro/ton met een inkompercentage van 13,1% en 281,34 euro/ton voor erwten met een inkompercentage van 2,81%. Voor lactomeel heeft sojaschroot een inkomprijs van 465,03 euro per ton met een inkompercentage van 1,5%. In het lactomeel wordt tarweglutenfeed voor 13% (maximum) opgenomen en voor 15% (even-

Figuur 2 Prijsvoluctie voeders voor drachtige en lacterende zeugen sinds september 2006 (= 100%)

Tabel 2 Samenstelling geoptimaliseerde zeugenrantsoenen (betreft grondstoffenkostprijs, productiecost is niet inbegrepen)

	Lactovoer	Drachtvoer
Prijs (87% DS) in euro/ton	266,89	244,43
Tarwe	10,00	0,00
Gerst	8,00	20,36
Sojaschroot ARG 49/3.5	0,00	0,00
Tarweglutenfeed	13,00	15,00
Koolzaadschroot	7,00	6,60
Maniok	0,00	0,00
Tarwekortmeel	5,00	8,18
Luzerne	1,55	0,71
Suikerbietenpulp	3,00	11,52
Erwten	8,56	0,00
Maïs	27,50	26,62
Sojabonen	11,84	7,21
Kern + aminozuren	4,55	3,80
Totaal	100,00	100,00

eens maximum) in het drachtmeel. Suikerbietpulp is eveneens aantrekkelijk en wordt respectievelijk voor 3,00% en 11,52% opgenomen in het lacto- en drachtmeel.

Prijswijzigingen

De wijzigingen in de prijsnoteringen van de veevoedermiddelen op de grondstoffenmarkt zorgden voor een redelijke prijsstijging van de diverse varkensvoeders. Herformuleren van de rantsoenen had deze maand bijna geen invloed op de kostprijs. De toename van de voedermiddelenkostprijs in de verschillende rantsoenen voor vleesvarkens en zeugen varieerde van 2,89 euro per ton (VL3) tot 5,93 euro per ton (VL1). De grondstoffenprijs voor het volledige mengvoeder steeg met gemiddeld 1,20% tot 2,40% voor de verschillende vleesvarkensrantsoenen. Voor het lactovoeder bedroeg de prijsstijging 2,39% terwijl het drachtvoeder 1,91% duurder werd. ■

Dit is het 29ste artikel in de reeks 'Varkensvoeders produceren tegen minimale kostprijs'. Het vorige artikel verscheen in *Management&Techniek* 22 van 20 december 2013.

DUURZAAMHEID & ENERGIE OP JE LANDBOUWBEDRIJF

Verwarming varkensstallen via warmtepomp

IZEN energy systems MZ
Hoeksken 56 - 2275 Lille
GSM: 0474 64 12 38
r.vandenbruel@izen.be

IZEN energy systems Gent
Tulpenstraat 10C - 9810 Eke
GSM: 0478 78 68 63
c.vancauwenberghe@izen.be